

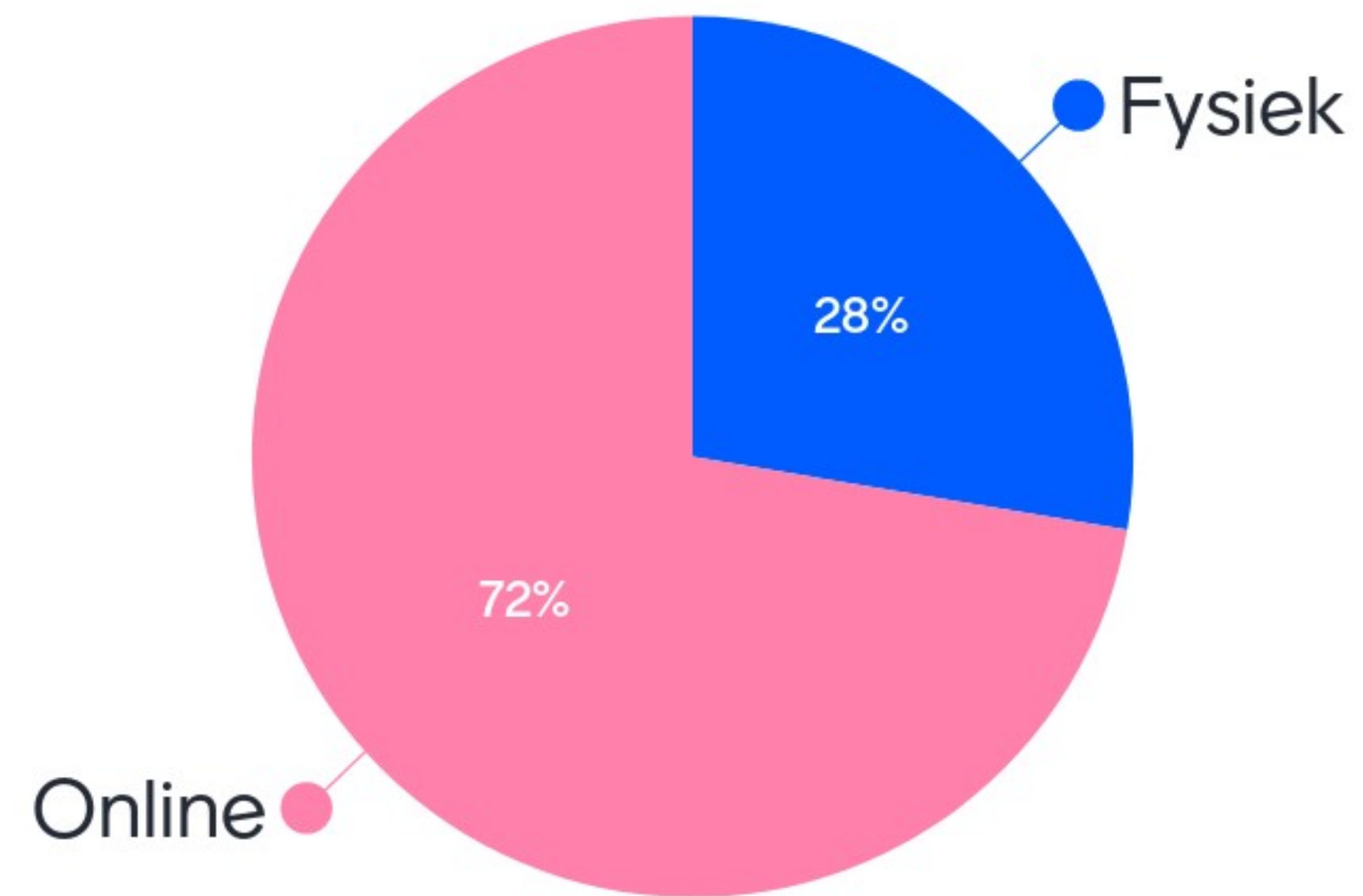
Samenwerken
aan een duurzame

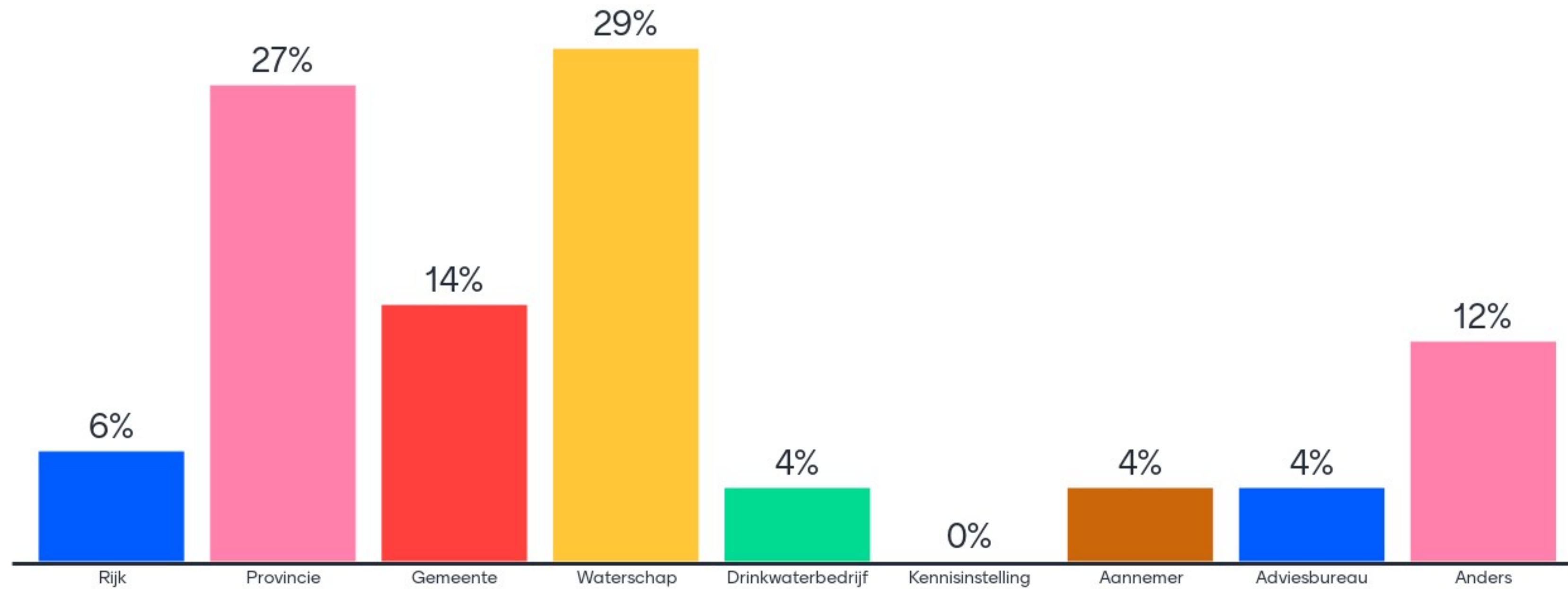
Praktische zaken

- Zet je microfoon uit
- Stel je vragen via de chat (of steek je hand op)
- Het college wordt opgenomen, namen en vragen zijn niet zichtbaar op de opname.
- Vragen worden in de zaal herhaald zodat deze voor iedereen hoorbaar zijn
- Aan het eind van het college is er de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en verder te praten, zowel online als in Haarlem.

Hoe neem je deel?

Vanuit welke soort organisatie ben je aanwezig?

Klimaatadaptatie

Open college
Omscholingsprogramma PNH
Daan en Sophie
31 maart 2023

Programma

- ▼ Introductie phbm
- ▼ Uitdaging
- ▼ Oplossing
- ▼ Verbeteringen
- ▼ Stelling
- ▼ Afsluiting

Introductie phbm

Onze kernwaarden

- ▼ De Mens Centraal
- ▼ Samenwerken
- ▼ Altijd veilig
- ▼ Persoonlijke ontwikkeling
- ▼ Gezonde groei

Introductie phbm

- ▾ **Verbeter de wereld, ontwikkel!**
- ▾ Wij maken Nederland mooier door onze omgeving leefbaar te maken voor nu en voor de generaties na ons. Dit doen wij door te ontwikkelen van:
 - ▾ Onszelf
 - ▾ Ons welzijn
 - ▾ Onze thema's (duurzaamheid, samenwerken en smartcity/leefbaarheid)
 - ▾ Onze sector (infrastructuur en openbare ruimte)
 - ▾ En daarmee ontwikkelen wij een leefbaar en duurzaam Nederland.

Onze klanten

Den Haag

DURA VERMEER

Gemeente Utrecht

PROVINCIE
FLEVOLAND

Provincie
Noord-Holland

Rijkswaterstaat

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘

H.v. Steenwijk b.v.

bunnik
groep

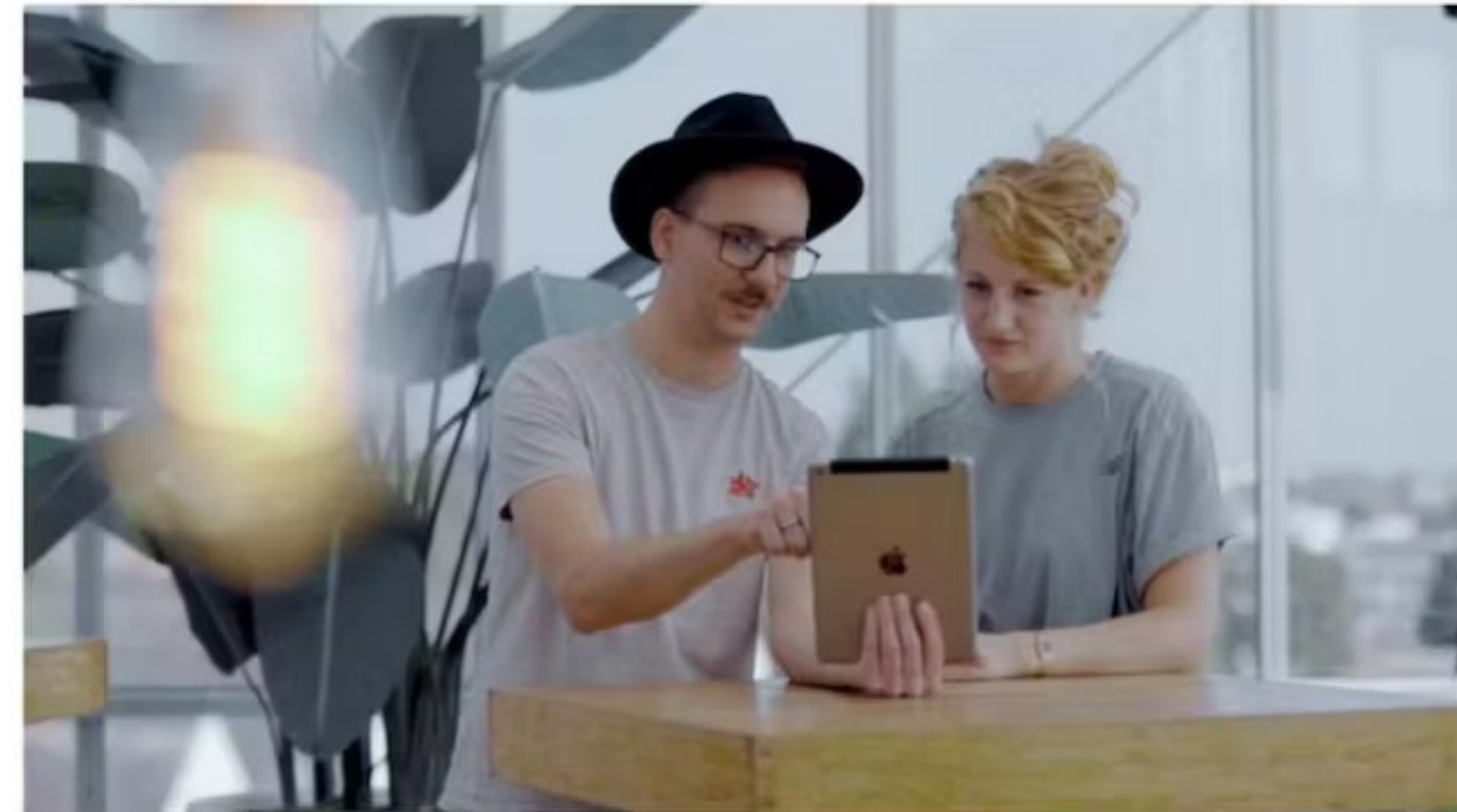
PEEK
Bouw & Infra BV

PURMEREND

Introductie phbm

- ✔ Strategisch advies
- ✔ Smart city, samenwerking en Duurzaamheid
- ✔ Gegroeit vanuit PM, CM, PB
- ✔ Aanbestedingen/Tendermanagement
- ✔ PSU/PFU/Samenwerkingsbegeleiding & monitor

Waarom?

Duurzaamheid

- ▼ Duurzaamheid strategisch inzetten, beleid -> uitvoering
- ▼ Zoeken naar het juiste draagvlak
- ▼ Niet te snel naar technische oplossingen
- ▼ Duurzaam invullen van contract- en aanbestedingsvormen (OG) en invullen van duurzaamheid op de juiste gunningscriteria (ON)

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwoorden

Groene daken

Wateroverlast

Hittestress

Verandering in de contract vorming

Mijn afstudeeronderzoek ging over het samenwerken van afdelingen binnen een groot Ingenieursbureau op het gebied van klimaatadaptatie.

Studie

Een wadi

Hemelwaterafvoer regelen

Groene daken

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwers

Overstromingen

Zeespiegelstijging; hoe gaan we daar mee om?

Hittestress

Toepassen van wadi's.

Airco lager op kantoor

Studie

extra waterberging/ retentie

Besef dat een woonboot heel erg adaptief is

Gras in tuin ipv tegels

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwoorden

Dat iedereen het maar moeilijk en duur vind

In aanbestedingen, rainproof

Extra regenpijp ivm grotere hoeveelheid rwa

Regenton in de tuin

Instellen van de klimaatbestendige water
aanvoervoorziening (KWA)

Aanleggen van infiltrerende stenen als
waterafvoer in mijn tuin

Hittestress

Afkoppelen HWA

Studie

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Answers

Effluent RWZI als grondstof

Grasparkeren

Tuin die overstroomt

Natuuraanleg i.c.m. water vasthouden

Hittestress

Droogte voorkomen

Besparen op gasverbruik

zero emissions

Klimaatverandering

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Answers

Wadi

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

Studie

Zelf grootschalig composteren

Extra begroeing tegen wateroverlast

Studie

Goten ombouwen vanwege harde regen

Wadi's

Wateroverlast

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwers

handdoeken neerleggen bij de drempel bij heftige neerslag

Straatwerk vervangen door tuin of gras

Onze subsidieregeling over klimaatadaptatie

Minder vlees eten

Geen papieren meer

Refuse hanteren tot consumindren

Wateroverlast

Ruigoord

Wateroverlast

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwoorden

Niet printen

Scheiding van hemelwater in mijn wijk

Te veel schaduw tijdens het wandelen

Samenwerking

De noodzaak wordt niet genoeg gevoeld

Mensen vinden het niet belangrijk genoeg.

Implementatie

Starheid om processen te veranderen

Gebruik minder papier

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Answers

Onbewustheid

Bewoners welke vast willen houden aan de huidige inrichting van hun straat. (En bijvoorbeeld niet willen dat een trottoir wordt omgevormd naar groen).

Het oude gedrag in de infra wereld is lastig te doorbreken

Afweging van prioriteiten

Ruimtegebrek in straatprofielen en kosten

Sommigen vinden dat klimaatadaptatie niet geld mag kosten dan ouderwetse oplossingen. Terwijl je er wel meer (waarde) voor terug krijgt.

Materieel is nog niet voldoende beschikbaar op de markt (elektrische voertuigen!)

Belang van klimaatadaptatie verliest het van andere belangen

Ecosysteemdiensten

Wat is je eerste ervaring geweest met klimaatadaptatie?

73 Antwers

Brede welvaart

Waar loop je tegen aan met klimaatadaptatie in de praktijk?

41 Antwoorden

Hittestress in mijn eigen huis

Kosten en capaciteit

Verdroging

Financiering maatregelen

Gebrek aan lef om te durven veranderen

Dat we geen landelijke keuzes maken hoe ons land op termijn klimaatadaptief moet worden.

GEEN klimaatadaptie

Contracten openbreken / bestaande (niet perse duurzame) aangenomen projecten

Investeren in warmtepomp vormt een hobbel

Waar loop je tegen aan met klimaatadaptatie in de praktijk?

41 Antwoorden

Trage overheid

Ruimtegebrek

Onwil

Overstromingen door te volle rioleringen

Ruimtegebrek

Het kwantificeren van de voordelen

PAW project duurt heel lang

TE veel schaduw tijdens het wandelen

Beheerders die geen verandering aan durven

Waar loop je tegen aan met klimaatadaptatie in de praktijk?

41 Antwoorden

Onbewustheid

Mentaliteit- beperkte blik

De noodzaak wordt niet genoeg gevoeld

Dat nog steeds beste kwaliteit verwacht wordt terwijl een duurzamere optie vele malen beter is maar niet dezelfde kwaliteit kan leveren

(planologische) procedures

Effect maatregelen is pas over vele jaren zichtbaar

litstelgedrag

Benodigde investeringen

Niet bovenaan de prioriteitenlijst bij ontwikkelaars/vastgoedeigenaren en/of overheid

Waar loop je tegen aan met klimaatadaptatie in de praktijk? 41 Antwoorden

Kostbare investering

Liever doelmatig en snel dan nadenken en durven

moeilijk om regels rond inkoop te veranderen.

Verplichte de regelgeving: www.bouwadaptief.nl

Vaak toch laagste prijs

Conflicterende belangen

Verzakking

alles zelf willen bedenken

Traditioneel denken en angst voor eventuele meerkosten

Waar loop je tegen aan met klimaatadaptatie in de praktijk?

41

Answers

Het echte urgentie gevoel ontbreekt, waardoor er niet echt keuzes worden gemaakt

Afstemmen duurzame energie met energievraag

Makkelijke weg kiezen

Afweging prioriteiten

Slecht change-management

Uitdaging

▼ Klimaatadaptatie in ons werkveld

Oplossing

- ▼ Introductie schaduwtool
- ▼ Een product, maar het gaat om de dienst
- ▼ Draagvlak en inzicht creëren

Hebben jullie aanvullingen op de maatregelen?

Zien jullie nog andere interessante scenario's?

15 Antwoorden

Vervangingen / circulariteit binnen ontwerplevensduur

Biodiversiteit

biodiversiteit gerichte maatregelen

Stikstofcapaciteit

Andere belangen bredere aanpak, energie, riool warmte

co2 opnamecapaciteit

Kosten/Opbrengsten en Verdelingstool (KOV-tool) ipv Schaduwtool

berekening preventie kosten wateroverlast (bijv de giga kosten bij een overstroming)

Daadwerkelijk 'toekomstbestendig' = niet stapelen van duurzaamheids ambities, maar synergie thema's 'toekomstbestendig bouwen'

Zien jullie nog andere interessante scenario's?

15 Antwoorden

Welbevinden en gezondheid voor sociaal goed ontworpen leefomgeving oormerken in tool vatten als kostenpercentage van gebiedontwikkelingskosten

Geluk en welbevinden hebben direct invloed op ziektekosten en bv criminaliteit. Uiteindelijk betalen we het met z'n allen

Scenario 'NIMBY': wat zou het kosten als je alleen het wettelijk minimum doet (en wat loop je dan aan meerwaarde mis).

Mogelijkheden in combinatie met ligging kabels en leidingen.

regenwateropvang onder sportvelden en speelplaatsen

Afwijken van richtlijnen ASVV

Hebben jullie nog aanvullingen waar in deze tool ook antwoord op gegeven kan worden?

Stelling

▼ Wie dient de regenton te betalen?

Uitnodiging!

Let's talk

- ▼ Tour de duurzame infra **20 april** (fietsen langs duurzame projecten)
- ▼ Duurzaamheidskennissessie **15 juni** (Maatregelenatlas?)
- ▼ phbm-breed netwerkevent **2 november** (duurzaamheid, smart mobility, samenwerking)

Contact:

Daan Noordanus d.noordanus@phbm.nl

Sophie Buchner s.buchner@phbm.nl

Zoek ons op op LinkedIn!